

Onderwijsinnovatie in Moskou

Agile in onderwijs

Binnen de IT wereld is 'agile' al jaren de basis voor verschillende werkvormen. 'Agile' betekent letterlijk wendbaar. In het werk wordt het zichtbaar in een flexibele opstelling en in het vermogen om je snel aan te passen aan de situatie of veranderende behoeften van klanten

Scrum is een van de mogelijke methodieken om je werk 'agile' in te richten. Vanaf 2012 werken wij, Claudia Struijlaart, scheikunde leraar op het [Sint Ursula](#) in Horn en Willy Wijnands (grondlegger [eduScrum](#)) en leraar Science op het [Ashram College](#) in Alphen aan den Rijn samen, om scrum te vertalen naar het onderwijs, *eduScrum*. Daarbij focussen wij ons niet alleen op het te leveren product; het voorvoegsel *edu* geeft aan dat wij het proces én de persoonlijke ontwikkeling van de leerling én het teamwerk in beeld brengen. Dit ontwikkelen van hedendaags onderwijs om jongeren voor te bereiden op hun toekomst vindt plaats over de hele wereld: *eduScrum* is bijvoorbeeld ook al in Duitsland, Polen, Mexico, Guatemala en Engeland actief. In het voorjaar kregen wij de vraag van Natalia Gulchevskaya om naar Moskou te komen. Zij heeft in Rusland de groep '[Agile in Education](#)' opgezet. Haar vraag was of wij een workshop wilden geven en een *eduScrum* training aan een groep van ca. 30 Russische docenten, coaches en schoolleiders vanuit verschillende regio's van St Petersburg tot Kazanstad. We zijn daarop ingegaan.

Yandex

Op maandag 13 augustus was het dan zover. Na een goede vlucht hebben we de bagage in het hotel gezet en mochten we aan het werk. Het IT bedrijf [Yandex](#) (het Russische Google) steunt Natalia in haar werk en had een 'Agile in Education'-minicongres georganiseerd waar wij de *eduScrum*-workshop verzorgd hebben. Na ons vertelden

twee Russische docenten over een softwaretoepassing voor het onderwijs (leek op google classroom) gemaakt door Yandex. Het was behoorlijk druk, wel 200 mensen bezochten deze bijeenkomst. Tijdens de rondleiding liet

Yandex zien dat het een modern bedrijf is dat goed zorgt voor de werknemers. Het ontbreekt ze aan niets, van dakterrassen, ligstoelen, bordspellen, veel planten tot aan een stoplicht dat de verkeersdrukte in Moskou aangeeft. Licht op rood: blijf

hier, speel een spel en vertrek later!

eduScrum

Dinsdagmorgen startte onze driedaagse training. De [Higher school of Economics](#) in Moskou faciliteerde ons deze drie dagen. Bij de start zaten alle aanwezigen in de busopstelling met een pen en papier klaar om door ons onderwezen te worden. Maar dat was niet onze opzet; wij werken vanuit het principe 'leren door te doen'. Dus iedereen moest direct uit zijn comfortzone gehaald worden, wat nog een uitdaging was. Omdat je met een cultuurverschil en taalbarrière zit, weet je niet goed hoe dat ontvangen wordt. Maar ja, 'agile' werken vraagt om wendbaarheid, dus we gingen gewoon van start. We begonnen met een spel

waarmee iedereen zich aan elkaar voorstelde, gevolgd door een inventarisatieronde van alle vragen waarmee de deelnemers naar de training waren gekomen. Deze vragen hebben een centrale plek in het lokaal gekregen. Nieuwe vragen konden ook later nog toegevoegd worden. Deze vragenmuur werd een plek waar contact gelegd werd. Veel mensen hadden dezelfde vragen en men hielp elkaar waar mogelijk met het beantwoorden ervan. Voor ons was deze plek handig om aan het eind van de training te controleren of we ieders vragen beantwoord hadden. Wij kwamen tot ontdekking dat men ook in Rusland de leerlingen uit de bioscoophouding wil halen en hun betekenisvol onderwijs

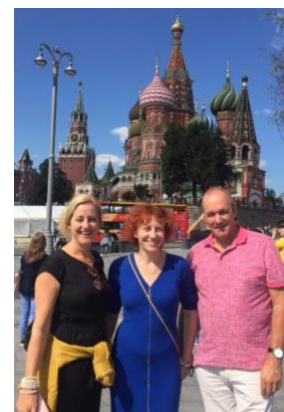
wil geven, waarbij de buitenwereld betrokken wordt. Maar daarbij doen zich dezelfde problemen voor als in Nederland. Ook hier heeft de overheid strikte regels, zijn er moeilijke of juist vooruitstrevende directies en lastige mondige ouders. Het delen van de vragen en problemen en oplossingen zorgde voor verbinding: er ontstond snel een band. De gezamenlijke zoektocht naar antwoorden om het leren vanuit het hart gestalte te geven was gestart, met alle uitdagingen die daarbij horen.

Tijdens de eerste dag was men vooral bezig om te ervaren wat 'agile' is en te leren wat de basisprincipes van *eduScrum* zijn. De verwarring en de chaos in ieders hoofd waren groot. De twee daaropvolgende dagen zijn de deelnemers aan de hand van de informatie van dag één gaan werken aan eigen projecten. Dit kon in groepen of individueel. Aan de hand dit werk is de *eduScrum*-methode deze dagen verder uitgediept. Er werd aandacht besteed bijvoorbeeld aan de wijze waarop groepswork beoordeeld kan worden of aan de manier om de persoonlijke ontwikkeling van een groep en individuele leerlingen te volgen. Tijdens de regelmatige reviews was er de mogelijkheid voor ons om bij te sturen en werden kennis en ervaring in de groep gedeeld. Het gevoel van chaos maakte langzaam plaats voor helderheid en inzicht.

Deze drie dagen hebben wij vol passie samen gewerkt aan nieuwe vormen van onderwijs voor Rusland. Wij namen afscheid van een groep die vol warmte en energie samenwerkte en kennis deelde om samen voor de Russische kinderen goed onderwijs te maken. De deelnemers waren dankbaar, iets wat mij tot tranen roerde. Het was een groot voorrecht om met deze groep te mogen werken, ook wij hebben veel geleerd!

De week hebben wij op vrijdag afgesloten als toerist. Wij werden verwend met een rit in de prachtige Russische metro en een geweldige stadswandeling met een gids die de plaatsen kenden waar de toeristen niet kwamen.

Claudia Struijlaart & Willy Wijnands